

Κατανόηση γραπτού λόγου

Επίπεδο Δ' (προχωρημένο)

Τρίτη διδακτική πρόταση – Παρουσιάσεις βιβλίων

Ενδεικτική διάρκεια:	1 διδακτική ώρα
Ομάδα-στόχος:	μαθητές τέταρτου επιπέδου άνω των 16 ετών
Διδακτικός στόχος:	Κατανόηση κειμένου βιβλιοπαρουσίασης
Στρατηγικές:	<i>καταιγισμός ιδεών, πρόβλεψη, γρήγορη ανάγνωση, συνεργασία μεταξύ μαθητών, ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, εστίαση της προσοχής για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών, αναγνώριση των δομικών στοιχείων του λόγου, χρήση συμφραζομένων για την εξαγωγή νοήματος, χρήση πηγών</i>
Ενσωμάτωση δεξιοτήτων:	κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου, παραγωγή και κατανόηση προφορικού λόγου
Υλικό:	2 φύλλα εργασίας

Πορεία διδασκαλίας:

Ο καθηγητής ξεκινά το μάθημα γράφοντας στον πίνακα κάποιες φράσεις από το κείμενο που πρόκειται να διδάξει και ζητά από τους μαθητές του να μαντέψουν το είδος του κειμένου. Οι μαθητές λένε διάφορες ιδέες που έχουν (Καταιγισμός ιδεών) και ο καθηγητής τις σημειώνει σύντομα στον πίνακα. Στη συνέχεια, τους παρουσιάζει το 2^ο φύλλο εργασίας και τους ζητά με μια πρώτη ματιά (Γρήγορη ανάγνωση) να του πουν τι αφορούν τα κείμενα αυτά και πού μπορούν να τα συναντήσουν. Στη συνέχεια, ζητά από τους μαθητές να καταγράψουν μαζί με κάποιον συμμαθητή τους (Συνεργασία) όσα περισσότερα είδη βιβλίων μπορούν να θυμηθούν και ο καθηγητής τα γράφει στον πίνακα (π.χ. περιπέτειες, αστυνομικά μυθιστορήματα, επιστημονικής φαντασίας, ιστορικά, κ.ά.). Οι μαθητές μπορούν να αναφέρουν στην τάξη

κάποιους τίτλους βιβλίων που έχουν διαβάσει από το κάθε είδος (Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης).

Ο καθηγητής εξηγεί στους μαθητές τι πρέπει να κάνουν στην άσκηση. Οι μαθητές ασχολούνται μόνοι τους με την αντιστοίχιση των κειμένων εστιάζοντας την προσοχή τους τόσο στο περιεχόμενο των κειμένων (**Εστίαση της προσοχής για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών**) όσο και στα δομικά στοιχεία τους (**Αναγνώριση των δομικών στοιχείων του γραπτού λόγου**) για να μπορέσουν να ολοκληρώσουν με επιτυχία την αντιστοίχιση. Τα κείμενα είναι αυθεντικά και κατά συνέπεια περιέχουν αρκετά δύσκολο λεξιλόγιο ακόμα και για το επίπεδο αυτό. Οι μαθητές μπορούν είτε να συμπεράνουν το νόημα κάποιων λέξεων από τα συμφραζόμενα (**Αξιοποίηση συμφραζομένων για την κατανόηση του νοήματος**), είτε να χρησιμοποιήσουν λεξικό (**Χρήση πηγών**) είτε να βοηθηθούν από τον καθηγητή ο οποίος μπορεί να τους δώσει συνώνυμα των πολύ δύσκολων λέξεων όπως *εξιχνιάζω=βρίσκω τη λύση σε ή επικυρήσσω=δίνω αμοιβή*.

Τέλος, ο καθηγητής αναθέτει στους μαθητές του να περιγράψουν με παρόμοιο τρόπο πέντε βιβλία που έχουν διαβάσει και να τα παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη.

1^ο φύλλο εργασίας

Διαβάστε τις παρακάτω φράσεις και σε συνεργασία με τον συμμαθητή σας σκεφτείτε σε τι είδους κείμενα μπορεί να τις δείτε:

- Ύποπτοι είναι ένα σωρό άνθρωποι...
- Ο ήρωας επισκέπτεται...
- Κάπου στο μακρινό μέλλον...
- Δύο γάλλοι αιγυπτιολόγοι...
- Χωρίς να προσφέρουν έτοιμες συνταγές...
- Η πληροφορία και η πειρατεία απέκτησαν νέο νόημα...
- Η κατανόηση των μηνυμάτων που εκπέμπουν...

2^ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα

Διαβάσετε επτά σύντομες παρουσιάσεις βιβλίων που κόψατε από μια εφημερίδα. Όμως κατά λάθος τις κόψατε στη μέση. Προσπαθείτε να ταιριάξετε τα κείμενα από τον πρώτο πίνακα με τα κείμενα από τον δεύτερο σημειώνοντας δίπλα στον κάθε αριθμό του πρώτου πίνακα το γράμμα που ταιριάζει από τον δεύτερο.

1^{ος} πίνακας

1 – Α <i>Παράδειγμα</i>	2 -	3 -	4 -	5 -	6 -	7 -
Έγκλημα στο Da Caro <i>Γιώργος Λακόπουλος</i> Στο Κολωνάκι, σε γνωστό στέκι πολιτικών και καλλιτεχνών, βρίσκεται δολοφονημένος ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας ο οποίος ερευνά το παλαιό σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου. Ποιος τον σκότωσε και γιατί;	Το επικηρυγμένο πρόβλημα <i>Αργύρης Παυλιώτης</i> Άλλο ένα μυθιστόρημα θεσσαλονικιού συγγραφέα με χώρο δράσης τη Νύμφω του Θερμαϊκού. Είναι μια περιπέτεια του Ανδρέα Αναγνώστου, γνωστού ποινικολόγου της, ο οποίος εξιχνιάζει σκοτεινά εγκλήματα. Ο ήρωας επισκέπτεται μια πελάτισσα που του αναθέτει να βρει τον Λουκά Αθανασίου, φοιτητή Μαθηματικών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο.	Γκλομπάλια <i>Ζαν-Κριστόφ Ρουφέν</i> Κάπου στο μακρινό μέλλον η μόνη χώρα στον πλανήτη Γη είναι η Γκλομπάλια, κλεισμένη μέσα σε μια τεράστια γυάλινη σφαίρα. Οι άνθρωποι ζουν πολλά χρόνια ευτυχισμένοι απολαμβάνοντας μια αφθονία από προϊόντα.	Ακενατόν, ο καταραμένος θεός <i>Ζιλμπέρ Σινουέ</i> Δύο γάλλοι αιγυπτιολόγοι ανακαλύπτουν την αλληλογραφία δύο προσώπων που έζησαν στην αυλή του Ακενατόν. Μέσα από εκεί θα προσπαθήσουν να αποκρυπτογραφήσουν το αίνιγμα του καταραμένου θεού.	Αναστατωμένοι έφηβοι... <i>Αναστατωμένοι γονείς</i> <i>Ντανιέλ Μαρσελί – Γκυγμέτ ντε Λα Μπορί</i> Χωρίς να προσφέρουν έτοιμες συνταγές, οι συγγραφείς παρουσιάζουν παραδείγματα, πρακτικές και εύχρηστες λύσεις σε προβλήματα όπως: Να αντιδρούμε όταν τον βλέπουμε να καβαλάει το μηχανάκι χωρίς το κράνος του; και αν αυτός καπνίζει, τι πρέπει να κάνουμε;	Ένα μανιφέστο των χάκερ <i>McKenzie Wark</i> Η πληροφορία και η πειρατεία απέκτησαν νέο νόημα στην εποχή μας. Οι «χάκερ» θεωρούνται ικανοί «κλέφτες», αλλά από τη δική τους οπτική τα πράγματα είναι ακριβώς αντίθετα. Η «ηθική» των χάκερ απλώς «έχει έρθει αντιμέτωπη με τις δυνάμεις της εμπορευματοποιημένης εκπαίδευσης και επικοινωνίας».	Τα μηνύματα της τέχνης <i>Laurie Schneider Adams</i> Η κατανόηση των μηνυμάτων που εκπέμπουν οι εικόνες έχει σημασία όχι μόνο για να τις απολαύσει κάποιος, αλλά και για να αποκωδικοποιήσει τις προθέσεις πίσω από κάθε έργο.

2ος πίνακας

A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
Υποπτοι είναι ένα σωρό άνθρωποι: υπουργοί, βουλευτές, κομματικά στελέχη, επιχειρηματίες, παράγοντες του δημόσιου βίου. Αλλά και δημοσιογράφοι, οι οποίοι προσπαθούν να ξεδιαλύνουν ένα μυστηριώδες κουβάρι συμφερόντων, σκοτεινών δραστηριοτήτων, διαπλοκής και συμβιβασμών. Πρόκειται για πολιτικό θρίλερ με ήρωες άτομα υπεράνω υποψίας.	Ένας ύπουλος εχθρός όμως απειλεί την ιδανική αυτή κοινωνία: η τρομοκρατία. Ο Μπάικαλ, θέλοντας να γνωρίσει τις περιοχές «εκτός ζώνης», θα περιπλανηθεί με την αγαπημένη του Κέιτ σε έναν κόσμο αφιλόξενο, γεμάτο εκπλήξεις που θα τους απειλήσει με αφανισμό, καθώς οι αρχές της Γκλομπάλια τους έχουν στήσει θανάσιμη παγίδα.	Και αν εκείνη γυρίζει σπίτι ό,τι ώρα της κατέβει; Και ως ποια ηλικία πρέπει να τους βοηθούμε στο διάβασμα; Τελικά, πρόκειται για σοβαρή ασθένεια;	Η εξαφάνισή του συνδέεται με ένα από τα άλυτα προβλήματα, τις εξισώσεις Navier-Stocks, που η λύση του έχει επικυρωθεί με το ποσό του ενός εκατομμυρίου δολαρίων. Δράση, μυστήριο και μαθηματικά.	Σε 130 αντίγραφα σημαντικών έργων τέχνης, η συγγραφέας δίνει τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις που ισχύουν και στη σύγχρονη προώθηση της οικονομικής δραστηριότητας με τη διαφήμιση, τις συσκευασίες, τη διαρρύθμιση των επαγγελματικών χώρων.	Ποιος ήταν αλήθεια; Οραματιστής και εφευρέτης του μονοθεϊσμού ή απλά ένας παράφρων; Έπεσε πράγματι θύμα δολοφονίας; Και ήταν όντως έρμαιο της συζύγου του, Νεφερτίτης; Βασιζόμενος σε πρόσφατες μελέτες ο συγγραφέας ακολουθεί αστυνομικά μοτίβα στην προσπάθειά του να αναστήσει μια από τις πιο αμφιλεγόμενες προσωπικότητες της αρχαίας Αιγύπτου.	Από το βιβλίο αντιγράφουμε: «Η εκπαίδευση είναι σκλαβιά» και «Η πληροφορία θέλει να είναι ελεύθερη, αλλά βρίσκεται παντού αλυσοδεμένη».

Από άρθρα της εφημερίδας «Καθημερινή», 9 Ιουλίου 2006, σελ. 6, 11, 12

Λύσεις

1-A

2-Δ

3-B

4-ΣΤ

5-Γ

6-Z